

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/45/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8719205037
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8719205037.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členiek senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Ingrid Kalinákovej, v právnej veci starostlivosti súdu o mal.: Z. K. N., nar. X.X.XXXX, trvale bytom u matky, syn rodičov otca: Z. N., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom U. XXXX/XX, XXX XX S., zast.: JUDr. Ing. Marcela Martinkovičová, advokát AK Poprad, so sídlom Nám. Sv. Egídia 95, a matky: M. N., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom U. XXXX/XX, XXX XX S., v konaní o úprave styku otca s mal. Z. K. N., nar. X.X.XXXX, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Poprad č. k. 15P/295/2019-15 zo dňa 07.01.2020, takto

r o z h o d o l :

M e n í uznesenie tak, že nariaďuje neodkladné opatrenie v tomto znení:

I. U p r a v u j e styk otca s maloletým Z. K. N., nar. X.X.XXXX tak, že otec je o p r á v n e n ý telefonovať s maloletým každý utorok a nedeľu od 19.30 hod. do 20.00 hod., a stretávať sa s maloletým posledný piatok v kalendárnom mesiaci v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod, s tým, že otec si maloletého prevezme a odovzdá matke pred domom matky.

II. Matka je p o v i n n á technicky zabezpečiť a umožniť mal. dieťaťu telefonický styk s otcom v určenom čase, za tým účelom oznámiť otcovi telefónne číslo do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia a informovať ho o zmene telefónneho čísla do troch dní, od kedy táto zmena nastala. Matka je p o v i n n á maloleté dieťa na stretnutie s otcom riadne pripraviť a otec je p o v i n n ý po ukončení stretnutia maloleté dieťa matke v určenom čase pred domom matky odovzdať.

III. Toto neodkladné opatrenie bude t r v a ť do právoplatného skončenia konania vo veci úpravy styku otca s mal. dieťaťom, vedenom na Okresnom súde Poprad, pod sp.zn. 15P/295/2019.

o d ô v o d n e n i e :

I. Predmet konania

1. V konaní o úpravu styku otca s mal. Z. K., sa otec podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhal úpravy styku s maloletým každý utorok a nedeľu prostredníctvom telefónneho hovoru od 19.30 hod. do 20.00 hod., s tým, že otec bude dieťa kontaktovať na telefónnom čísle, ktoré určí matka a matka sa zaviazala zabezpečiť prístup maloletého k telefónu. Zároveň navrhol upraviť stretávanie s maloletým každý posledný piatok v kalendárnom mesiaci v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod, s tým, že otec si maloletého prevezme a odovzdá matke pred domom matky. O trovách navrhol rozhodnúť tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Poprad, ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým uznesením rozhodol, cit.:

„ I. Návrh na vydanie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

II. Ž i a d e n z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

3. Súd prijal záver, že otec neosvedčil urýchlenú potrebu vydania neodkladného opatrenia, čím neosvedčil ani danosť práva, nakoľko pokiaľ by došlo k rozhodnutiu, prejudikoval by rozhodnutie súdu vo veci samej. Poukázal na priebehajúce konanie na Okresnom súde Poprad o zákaze styku pod sp. zn. 15P/69/2019, v ktorom súd nariadil znalecké dokazovanie. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 367 ods. 1,2,3 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP). O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

III. Obsah odvolania otca

4. V zákonom stanovenej lehote podal dňa 20.1.2020 odvolanie otec maloletého dieťaťa. Navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V odvolaní namietal, že riadne osvedčil urýchlenú potrebu neodkladného opatrenia, nakoľko sa nevidel a nestretol so svojím maloletým synom viac ako 1 rok, z dôvodu, že matka bezdôvodne bráni otcovi stretávať sa so synom, bráni mu v telefónnom kontakte s maloletým synom. Podľa názoru otca maloletého je irelevantné, že súd prvej inštancie poukázal na konanie o zákaz styku začaté na návrh matky vedené na Okresnom súde Poprad, pod sp. zn. 15P/69/2019, lebo matka nepredložila súdu žiadne dôkazy o skutočnostiach odôvodňujúcich nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy na živote alebo zdraví maloletého, čo súd nechal do úvahy. Otec poukázal na uznesenie Okresného súdu Poprad, č.k. 21C/11/2018-20, ktorým súd nariadil otcovi nepribližovať sa k matke a maloletému do vzdialenosti 50 m, ktoré bolo rozhodnutím Krajského súdu v Prešove na základe odvolania zamietnuté.

IV. Vyjadrenie kolízneho opatrovníka

5. Kolízny opatrovník vo vyjadrení navrhol potvrdiť napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu.

V. Hodnotenie Odvolacieho súdu

6. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 2 ods. 1 CMP v spojení s ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj ako „CSP“) preskúmal napadnuté uznesenie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, doplnil dokazovanie vyjadrením matky a kolízneho opatrovníka a zistil, že odvolanie otca je dôvodné.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 325 ods. 2 písm.d/ CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

11. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. Podľa § 378 ods. 1 CSP, na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Podľa § 28 ods. 2 zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

14. Podľa čl. 5 zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

15. Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 65 CMP a na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k záveru, že v prejednávanej veci bola splnená zákonná podmienka pre nariadenie neodkladného opatrenia o úprave styku, ktorou je naliehavosť predbežnej úpravy daná záujmom maloletého dieťaťa na udržaní prirodzenej väzby k otcovi, ktorý ho nemá v osobnej starostlivosti. Napriek tomu, že z preskúmaného spisu nie je zrejmé, že matka bráni otcovi stýkať sa s mal. dieťaťom, bola osvedčená danosť práva (nároku), t.j. naliehavosť predbežnej úpravy styku otca s mal. dieťaťom práve so zreteľom na skutočnosť, že stretávanie otca s maloletým sa nerealizuje vyše roka a tiež preto, že eventuálne zlyhanie komunikácie (dohody) medzi rodičmi by mohlo zvýšiť riziko konfliktov, ktoré sú v absolútnom rozpore so záujmami mal. dieťaťa. Po zohľadnení okolností prípadu v danej veci dospel odvolací súd k záveru, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia dôvodný je, keďže bolo osvedčené, že maloletý Z. K. je zverený do výlučnej osobnej starostlivosti matke a styk otca so synom nie je upravený súdnym rozhodnutím a k dohode rodičov nedošlo. V dôsledku toho prebieha aj konanie vo veci samej. Z písomných podaní obidvoch rodičov je zrejmé, že vzťahy medzi nimi sú značne problematické, ich podania obsahujú úplne protichodné tvrdenia, odlišné hodnotenia tých istých situácií a dôsledné skúmanie týchto vzťahov si vyžaduje rozsiahle a časovo náročné dokazovanie presahujúce rámec konania o nariadenie neodkladného opatrenia.

16. V danej veci existuje právoplatne rozhodnutie Okresného súdu Poprad sp.zn. 14P/238/2017 zo dňa 20.09.2018 o rozvoze manželstva rodičov maloletého a o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému Z. K. iba vo vzťahu k zvereniu a výživnému. Rozsah stretávania sa syna s otcom nie je súdom určený a ani dohodnutý rodičmi.

17. Jedným z výrazných prostriedkov pre zabezpečenie spoluúčasti druhého rodiča na výchove a udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citového putá je osobný styk rodiča s mal. dieťaťom. Úlohou rodiča je pochopiteľne, aby pri styku s dieťaťom len pozitívnym spôsobom uplatňoval svoju výchovnú úlohu. Na druhej strane, úlohou rodiča, ktorému je dieťa zverené do osobnej starostlivosti, je so zreteľom na záujem dieťaťa na prospešnom styku s druhým rodičom vytvárať vhodné podmienky pre tento styk a to najmä vedením dieťaťa k správneému vzťahu k druhému rodičovi. Byť spolu znamená pre rodiča a jeho dieťa jeden zo základných prvkov rodinného života, a to aj napriek nezhodám vo vzťahoch medzi rodičmi. Ako vyplýva z Dohovoru o právach dieťaťa, dieťa má právo udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi a obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa (čl. 9 ods. 3 a čl. 18 ods. 1). Z ustálenej judikatúry Ústavného súdu vyplýva, že v záujme dieťaťa spravidla je, aby bolo v starostlivosti oboch rodičov, kde každý z nich poskytuje dieťaťu láskyplnú starostlivosť a každý svojim dielom prispieva k osobnostnému vývoju dieťaťa. Preto akékoľvek obmedzenie tohto aspektu rodinného života (styku medzi rodičom a dieťaťom), musí byť riadne a starostlivo odôvodnené, teda musí sledovať legitímny cieľ najlepšieho záujmu dieťaťa a byť tomuto cieľu primerané. Kritéria pre rozhodovanie o zverení dieťaťa do starostlivosti sa analogicky uplatnia aj v prípade rozhodovania o styku. V tomto ohľade všeobecne platí, že súdne konanie má byť vedené, a prijaté opatrenia majú byť učené vždy v najlepšom záujme dieťaťa (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa). Pokiaľ všeobecné súdy rozhodujú o úprave styku, je nutné vychádzať z toho, že právom oboch rodičov je v zásade rovnakou mierou sa o dieťa starať a podieľať sa na jeho výchove, s čím korešponduje i právo samotného dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov, a teda ak je rozhodnutím súdu zverené do starostlivosti jedného z rodičov, potom by tomuto dieťaťu malo byť umožnené stýkať sa s druhým rodičom v takej miere, aby bol postulát rovnakej rodičovskej starostlivosti čo najviac naplnený. Takáto úprava je spravidla vždy v "najlepšom záujme dieťaťa", pričom odchýlky od tohto princípu musia byť odôvodnené ochranou nejakého iného,

dostatočne silného legitímneho záujmu, pričom konkrétne skutočnosti, o ktoré sa tento záujem opiera, musia byť v danom konaní preukázané.... Vo všeobecnej rovine je možné súhlasiť s doktrínálnym záverom, že "styk by mal byť stanovený v rozsahu, ktorý umožní nerezidentnému rodičovi v dostatočnej miere participovať na bežných každodenných záležitostiach dieťaťa, rovnako ako na jeho voľnočasových aktivitách. (viď uznesenie ÚS ČR, sp.zn. I.ÚS 955/15 z 14. 3. 2017).

18. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie nedospel k správne právnemu záveru, že otec neosvedčil urýchlenú potrebu nariadenia neodkladného opatrenia, ani danosť práva, nakoľko rozhodnutím by prejedukoval rozhodnutie súdu vo veci samej. Odvolací súd zdôrazňuje, že nariadením neodkladného opatrenia ide o ingerenciu súdu len dočasnú a neodkladné opatrenie nemá prejedukovať rozhodnutie vo veci samej, preto odvolací súd podľa § 388 CSP zmenil uznesenie súdu prvej inštancie tak, že nariadil neodkladné opatrenie o úprave styku otca s maloletým dieťaťom a upravil ho v rozsahu zodpovedajúcom účelu neodkladného opatrenia tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia. Základnou zákonnou podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je preukázaná potreba dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov. Z obsahu spisu vyplýva, styk otca s mal. nie je upravený, rodičia sa na styku nevedia dohodnúť. Medzi rodičmi je prítomný rodičovský konflikt, ich vzájomná komunikácia je výrazne narušená. Pre maloleté dieťa je pravidelný kontakt s tzv. nerezidentným rodičom nevyhnutný pre udržanie a prehlbovanie vzájomných citových väzieb. Nie sú zároveň známe žiadne okolnosti, z ktorých by vyplývalo, že kontakt maloletého s otcom nie je v jeho záujme. Na základe týchto skutočností a berúc do úvahy aj skutočnosť, že mal. Z. otca nevidel viac ako 1 rok, považuje odvolací súd za preukázané, že je nevyhnutné dočasne upraviť pomery účastníkov.

19. Vo vzťahu k poukázanému konaniu súdom prvej inštancie o zákaz styku, ktoré je vedené na Okresnom súde Poprad, pod sp. zn. 15P/69/2019, sa odvolací súd stotožnil s odvolacou námietkou otca, že matka nepredložila súdu žiadne dôkazy odôvodňujúce nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy na živote alebo zdraví maloletého, uvedené skutočnosti nevyplývajú ani z obsahu spisu.

20. Odvolací súd na záver zdôrazňuje, že nariadené neodkladné opatrenie o úprave styku otca s mal. Michalom je len v nevyhnutnej miere, aby sa zabránilo nebezpečenstvu citového odcudzenia sa otca so synom, čo by bolo v príkrom rozpore so záujmom mal. dieťaťa a nemá prejedukovať rozhodnutie vo veci samej, ktoré môže byť po úplnom zistení skutkového stavu, ale predovšetkým po rozhodnutí o návrhu na úpravu stretávania otca s maloletým dieťaťom úplne odlišné od rozhodnutia o predbežnej úprave styku tak aby spĺňalo zákonnú požiadavku rovnocenného kontaktu dieťaťa s oboma rodičmi, tak ako bola opakovane formulovaná aj judikatúrou ÚS SR a ESLP.

21. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd pristúpil k zmene napadnutého rozhodnutia postupom podľa § 388 CSP a nariadil neodkladné opatrenie. Odvolací súd je toho názoru, že v danom prípade má neodkladné opatrenie charakter predbežnej úpravy, v rámci ktorej má otec zabezpečený pravidelný kontakt so synom v minimálnom rozsahu 1-krát v mesiaci, keď v konaní vo veci samej súd prvej inštancie vykoná dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie o úprave styku, v rámci ktorého posúdi všetky aspekty relevantné z hľadiska tejto úpravy, ktoré nie je možné posúdiť v tomto štádiu konania o nariadenie neodkladného opatrenia. Taktiež za účelom maximalizácie kontaktu dieťaťa s otcom, odvolací súd upravil styk prostredníctvom telefónneho hovoru v rozsahu 2-krát v týždni. Rešpektujúc okolnosti tejto veci, vychádzajúc z doterajších skutkových zistení, nariadeným neodkladným opatrením bude mať otec zabezpečený pravidelný kontakt s maloletým dieťaťom, v rámci ktorého bude možné upevňovať jeho vzťahy s dieťaťom, bez toho, že by týmto došlo k odcudzeniu a narušeniu vzájomných väzieb. Preto podľa názoru odvolacieho súdu možno dôvodne ustáliť, že realizácia styku v tomto rozsahu bude zodpovedať tak požiadavkám otca, ako i požiadavkám a potrebám maloletého Z. K. keď tak otec, ako i maloletý budú mať zabezpečený pravidelný vzájomný kontakt.

Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Nakoľko rozhodnutie o neodkladnom opatrení v danom prípade nie je konečným rozhodnutím, odvolací súd nerozhodoval o nároku na náhradu trov odvolacieho konania.

22. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).